

Prof. Elżbieta Paszyńska
Klinika Stomatologii Zintegrowanej
Katedra Praktycznej Stomatologii Klinicznej
Uniwersytet Medyczny w Poznaniu
Data przygotowania: 08.05.2024

Aktywne związki do remineralizacji zębów – teraźniejszość i przyszłość

Według danych WHO próchnica zębów nadal jest globalnym wyzwaniem dla chorych na nią milionów ludzi na świecie. Aktualny jest również aspekt powiązań choroby próchnicowej z chorobami ogólnymi. Nadal nieprzedawniona jest teoria o źródle ogniska zakażenia pochodzącego z jamy ustnej i wpływie na inne systemy człowieka. Nagromadzenie w jamie ustnej płytki bakteryjnej w ciągu kilku dni

skutkuje zmianą flory bakteryjnej w kierunku bakterii gram ujemnych beztlenowych, produkcją toksyn, aktywacją odpowiedzi immunologicznej gospodarza, a w rezultacie dochodzi do uszkodzenia naczyń krwionośnych i przechodzenia metabolitów bakteryjnych do innych układów człowieka.

Potwierdzone są dowody medyczne na silny związek dwukierunkowy chorób jamy ustnej z takimi chorobami, jak cukrzyca, choroby sercowo-naczyniowe, choroby układu oddechowego, otyłość, zespoły metaboliczne układu pokarmowego, przewlekła niewydolność nerek. Wyniki innych analiz wskazują na istnienie zależności w stosunku do reumatoidalnego zapalenia stawów, osteoporozy i zaburzeń poznawczych.

Stosowanie środków do higieny i inicjacji odbudowy w początkowych stadiach próchnicy zębów musi nie tylko zapewniać efektywność usuwania płytki bakteryjnej, ale zachować kryteria bezpieczeństwa, jak i doboru w zależności od wieku i stanu zdrowia człowieka. Na szczególną uwagę zasługują pacjenci z grupy ryzyka, zarówno w wieku rozwojowym, jak i senioralnym.

Po pierwsze zaleca się bezpieczeństwo

→ Człowiek podczas zabiegów higienicznych połyka do 15% pasty do zębów, im mniejszy wiek pacjenta, tym bardziej trzeba kontrolować ten zabieg

→ Zaleca się w środkach do higieny jamy ustnej związki mające efekt redukcji i inhibicji bakterii jako formowania płytki bakteryjnej jednak bez działania bakteriobójczego

→ Aktywne związki w środkach do higieny jamy ustnej nie powinny zmieniać homeostazy mikrobiologicznej i powodować lekooporności

→ Aktywne związki w środkach do higieny jamy ustnej nie powinny wpływać na cytotoksyczność komórkową

→ Aktywne związki w środkach do higieny jamy ustnej nie powinny powodować abrazji zębów (ścierania) i przebarwień na powierzchni

Prof. Elżbieta Paszyńska
Klinika Stomatologii Zintegrowanej
Katedra Praktycznej Stomatologii Klinicznej
Uniwersytet Medyczny w Poznaniu
Data przygotowania: 08.05.2024

→ Fluor od ponad 50 lat odgrywa rolę przeciwpróchnicową w środkach do higieny jamy ustnej, ale ostatnie badania kohortowe wskazują, że fluor może nie być całkowicie bezpieczny, zwłaszcza przed 6 rokiem życia. Obecnie wykazano już w badaniach klinicznych równoważną skuteczność alternatywnych związków, z których najbardziej wykazującymi bezpieczeństwo i efektywną remineralizację zębów są **hydroksyapatyt** oraz **sole wapniowo-fosforanowe**.

→ Zaleca się systematyczne stosowanie hydroksyapatytów w pastach i dodatkowych środkach do higieny jamy ustnej w stężeniu min. 10%